

**Rachunek kosztów
i rachunkowość zarządcza
w planowaniu i kontroli
działalności**

**PRACE NAUKOWE
UNIwersYTETU EKONOMICZNEGO
WE WROCŁAWIU
nr 135**

**RESEARCH PAPERS
OF WROCŁAW UNIVERSITY
OF ECONOMICS
No. 135**

Rachunek kosztów i rachunkowość zarządcza w planowaniu i kontroli działalności

Redaktor naukowy
Edward Nowak

Wydawnictwo Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu
Wrocław 2010

Senacka Komisja Wydawnicza

Zdzisław Pisz (przewodniczący),

*Andrzej Bąk, Krzysztof Jajuga, Andrzej Matysiak, Waldemar Podgórski,
Mieczysław Przybyła, Aniela Styś, Stanisław Urban*

Recenzent

Wiktor Gabrusewicz

Redakcja wydawnicza

Barbara Majewska

Redakcja techniczna i korekta

Barbara Łopusiewicz

Skład i łamanie

Beata Mazur

Projekt okładki

Beata Dębska

Kopiowanie i powielanie w jakiegokolwiek formie
wymaga pisemnej zgody Wydawcy

© Copyright by Uniwersytet Ekonomiczny we Wrocławiu
Wrocław 2010

ISSN 1899-3192

ISBN 978-83-7695-098-3

Spis treści

Wstęp	7
Piotr Bednarek: Kierunki ewolucji audytu wewnętrznego	9
Magdalena Chmielowiec-Lewczuk: Budżetowanie kosztów akwizycji w procesie zarządzania kosztami zakładu ubezpieczeń	19
Zdzisław Kes: Zaawansowane formuły obliczeniowe MS Excela w rozwiązaniu problemu kalkulacji cen obsługi logistycznej	28
Marcin Klinowski: Wybrane aspekty psychologiczne w kontroli projektów	45
Robert Kowalak: Łańcuch dostaw w zarządzaniu kosztami przedsiębiorstwa	54
Katarzyna Kowalska: Podatek od wartości dodanej a zasady prawa wspólnotowego	67
Wojciech Dawid Krzeszowski: Wybrane zagadnienia optymalizacji podatkowej w relacji udziałowiec–spółka	78
Aleksandra Martynowicz: Kontrowersje w uznawaniu kosztów uzyskania przychodów na tle orzecznictwa	86
Maria Nieplowicz: Przykładowe mierniki służące do oceny zarządzania miastem	95
Bartłomiej Nita: Komplementarność modeli rachunku kosztów w zarządzaniu dokonaniem przedsiębiorstwa	106
Edward Nowak: Decyzyjna i prognostyczna przydatność informacji prezentowanych w sprawozdaniach finansowych	117
Michał Poszwa: Ryzyko podatku od towarów i usług	127
Magdalena Talarska: Budżetowanie w publicznych zakładach opieki zdrowotnej. Wybrane problemy	137
Jakub Wiśniewski: Koncepcja energetycznego łańcucha wartości na przykładzie Grupy Kapitałowej Tauron Polska Energia S.A.	146

Summaries

Piotr Bednarek: Directions of evolution of internal auditing	18
Magdalena Chmielowiec-Lewczuk: Acquisition cost budgeting in cost management in insurance company	27
Zdzisław Kes: Advanced computational formulae in the solution of problem of calculation of price of logistical attendance	44

Marcin Klinowski: Some psychological aspects of project control	53
Robert Kowalak: Supply chain in cost management of company	66
Katarzyna Kowalska: Value added tax and the principles of European Community law	77
Wojciech Dawid Krzeszowski: Selected issues in tax optimisation in a shareholder – company relationship	85
Aleksandra Martynowicz: Controversies in recognizing tax costs against court verdicts	94
Maria Nieplowicz: Review of measures to assess the management of the city	105
Bartłomiej Nita: Complementarity of costing models in corporate performance management	116
Edward Nowak: Decisive and prognostic usability of information presented in financial statements	126
Michał Poszwa: Risk of value added tax	136
Magdalena Talarska: Budgetting in health care units. Selected problems ...	145
Jakub Wiśniewski: The concept of the energy value chain for example Tauron Polska Energia S.A. Capital Group	156

Wstęp

Najważniejsze funkcje zarządzania to niewątpliwie planowanie i kontrola. Skuteczne zarządzanie przedsiębiorstwami i instytucjami wymaga bowiem sporządzania planów działania oraz kontroli ich urzeczywistnienia. Do realizacji tych funkcji konieczne są odpowiednie informacje ekonomiczne, dotyczące przewidywanych i istniałych warunków prowadzenia działalności oraz oczekiwanych i osiągniętych rezultatów.

Pomiar i ocena określonych rezultatów działalności jednostek gospodarczych jest domeną rachunkowości. Ważna rola w systemie pomiaru rezultatów działalności, planowanych i zrealizowanych, przypada rachunkowi kosztów i rachunkowości zarządczej. Szczególna rola rachunku kosztów w planowaniu i kontroli działalności wynika z tego, że ponoszone koszty są skutkiem decyzji podejmowanych w procesie planowania, a poziom poniesionych kosztów informuje o efektywności działalności. Rachunkowość zarządcza zaś jest najważniejszym źródłem informacji ekonomicznych wykorzystywanych przy opracowywaniu planów działalności.

Roli rachunku kosztów i rachunkowości zarządczej w procesach planowania i kontroli działalności jest poświęcony niniejszy zeszyt Prac Naukowych Uniwersytetu Ekonomicznego we Wrocławiu. Opracowanie zawiera 15 artykułów naukowych poświęconych problematyce planistyczno-kontrolnych i decyzyjnych rachunków kosztów i wyników oraz ocenie rezultatów działalności. W poszczególnych artykułach zaprezentowano określone koncepcje teoretyczne, propozycje rozwiązań metodycznych oraz zastosowania praktyczne różnych instrumentów rachunku kosztów i rachunkowości zarządczej.

Mam nadzieję, że niniejszy tom Prac Naukowych będzie pewnym przyczynkiem do rozwoju systemów planowania i kontroli działalności w przedsiębiorstwach i instytucjach z wykorzystaniem instrumentów rachunku kosztów i rachunkowości zarządczej.

Edward Nowak